

DECIZII

DECIZIA (PESC) 2021/38 A CONSILIULUI

din 15 ianuarie 2021

de stabilire a unei abordări comune referitoare la elementele certificatelor de utilizator final în contextul exportului de arme de calibru mic și armament ușor și de muniție aferentă

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 29,

având în vedere propunerea Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate,

întrucât:

- (1) În concluziile sale din 16 septembrie 2019 privind revizuirea Poziției comune 2008/944/PESC a Consiliului ⁽¹⁾, Consiliul se angajează să aibă în vedere o decizie privind certificatele de utilizator final pentru exportul de arme de calibru mic și armament ușor (SALW) și de muniție aferentă.
- (2) Poziția comună 2008/944/PESC prevede că licențele de export se acordă numai pe baza unei cunoașteri prealabile a utilizării finale în țara de destinație finală. Poziția comună 2008/944/PESC prevede de asemenea că acest lucru necesită, în general, o verificare amănunțită a certificatului de utilizator final sau a documentației corespunzătoare și/sau a oricărei alte forme de autorizație emise de către țara de destinație finală.
- (3) O abordare comună la nivelul Uniunii a controlului utilizatorilor finali de SALW și de muniție aferentă va reduce riscul de deeturnare, va crea condiții de concurență echitabile și va spori claritatea pentru industria apărării și clienții acesteia în ceea ce privește cerințele relevante.
- (4) Ghidul de utilizare actualizat al Poziției comune 2008/944/PESC a Consiliului, aprobat de Consiliu la 16 septembrie 2019, prezintă bune practici în domeniul certificatelor de utilizator final.
- (5) În Strategia UE împotriva armelor de foc, a armelor de calibru mic și a armamentului ușor ilicite și a muniției aferente, adoptată la 19 noiembrie 2018, Consiliul se angajează să aibă în vedere o decizie privind certificatele de utilizator final pentru exporturile de SALW, ținând seama de activitatea Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa în această privință.
- (6) Decizia (PESC) 2020/979 a Consiliului ⁽²⁾ sprijină dezvoltarea unui sistem recunoscut la nivel internațional pentru validarea gestionării armelor și muniției, care ar permite validarea sau certificarea independentă a conformității cu standarde internaționale deschise privind gestionarea în condiții de siguranță și securitate a depozitelor naționale de SALW și de muniție.

⁽¹⁾ Poziția comună 2008/944/PESC a Consiliului din 8 decembrie 2008 de definire a normelor comune care reglementează controlul exporturilor de tehnologie și echipament militar (JO L 335, 13.12.2008, p. 99).

⁽²⁾ Decizia (PESC) 2020/979 a Consiliului din 7 iulie 2020 de sprijinire a dezvoltării unui sistem recunoscut la nivel internațional pentru validarea gestionării armelor și muniției în conformitate cu standarde internaționale deschise (JO L 218, 8.7.2020, p. 1).

- (7) În conformitate cu articolul 21 alineatul (3) al doilea paragraf din Tratatul privind Uniunea Europeană, Uniunea trebuie să asigure coerența între diferitele domenii ale acțiunii sale externe. În această privință, Consiliul ia notă, între altele, de Regulamentul (CE) nr. 428/2009 al Consiliului ⁽³⁾ și de Regulamentele (UE) nr. 258/2012 ⁽⁴⁾ și (UE) 2019/125 ⁽⁵⁾ ale Parlamentului European și Consiliului.
- (8) Concluziile Consiliului cu privire la o poziție a UE privind combaterea comerțului ilicit cu arme de calibru mic și armament ușor, în perspectiva celei de a treia conferințe de examinare a punerii în aplicare a Programului de acțiune al ONU privind SALW, adoptate de Consiliu la 28 mai 2018, solicită promovarea aplicării certificatelor de utilizator final în contextul controlului exporturilor de SALW.
- (9) În Programul de acțiune al Organizației Națiunilor Unite (ONU) pentru prevenirea, combaterea și eradicarea comerțului ilicit cu arme de calibru mic și armament ușor sub toate aspectele sale, adoptat la 20 iulie 2001, statele participante se angajează să instituie și să pună în aplicare acte cu putere de lege și proceduri administrative adecvate pentru a asigura controlul efectiv al exportului și tranzitului de SALW, inclusiv utilizarea certificatelor de utilizator final autentificate și a unor măsuri juridice și de punere în aplicare eficace.
- (10) Tratatul privind comerțul cu arme, adoptat de Adunarea Generală a ONU la 2 aprilie 2013, prevede că statul parte exportator trebuie să prevină deturnarea transferului de arme convenționale, după caz, prin examinarea părților implicate în export, solicitarea unor documente, certificate sau asigurări suplimentare, neautorizarea exportului sau alte măsuri adecvate.
- (11) Agenda 2030 a ONU pentru dezvoltare durabilă afirmă că lupta împotriva comerțului ilicit cu SALW este necesară pentru realizarea a numeroase obiective de dezvoltare durabilă, inclusiv a celor privind pacea, justiția și instituțiile solide, reducerea sărăciei, creșterea economică, sănătatea, egalitatea de gen și orașele sigure. Prin urmare, în cadrul obiectivului de dezvoltare durabilă 16.4 din agenda menționată, toate statele ONU s-au angajat să reducă în mod semnificativ fluxurile financiare ilicite și fluxurile de arme ilicite.
- (12) În Agenda ONU pentru dezarmare intitulată „Asigurarea viitorului nostru comun”, prezentată la 24 mai 2018, secretarul general al ONU a solicitat abordarea problemei acumulării excesive de arme convenționale și a comerțului ilicit cu acestea.
- (13) Reexportul neautorizat rămâne o sursă de deturnare a SALW și a muniției aferente către piața ilicită.
- (14) Certificatele de utilizator final reprezintă un element important în instituirea de controale eficace asupra utilizatorilor finali și în reducerea la minimum a riscului de deturnare nedorită a SALW și a muniției aferente. Cu toate acestea, astfel de certificate nu înlocuiesc o evaluare completă prealabilă a riscurilor, efectuată de la caz la caz atunci când se decide cu privire la acordarea sau neacordarea unei licențe de export,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Scopul prezentei decizii este de a contribui la prevenirea deturnării armelor de calibru mic și armamentului ușor (SALW) și a muniției aferente către utilizatori finali nedoriti sau către utilizări finale nedorite, prin convenirea asupra unor elemente comune pentru certificatele de utilizator final în contextul punerii în aplicare a normelor comune ale Uniunii care reglementează controlul exporturilor de tehnologie și echipament militar.

⁽³⁾ Regulamentul (CE) nr. 428/2009 al Consiliului din 5 mai 2009 de instituire a unui regim comunitar pentru controlul exporturilor, transferului, serviciilor de intermediere și tranzitului de produse cu dublă utilizare (JO L 134, 29.5.2009, p. 1).

⁽⁴⁾ Regulamentul (UE) nr. 258/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 martie 2012 privind punerea în aplicare a articolului 10 din Protocolul Organizației Națiunilor Unite împotriva fabricării și traficului ilegal de arme de foc, piese și componente ale acestora, precum și de muniții, adițional la Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate (Protocolul ONU privind armele de foc) și de stabilire a măsurilor privind autorizațiile de export, importul și tranzitul pentru arme de foc, piese și componente ale acestora, precum și muniții (JO L 94, 30.3.2012, p. 1).

⁽⁵⁾ Regulamentul (UE) 2019/125 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 ianuarie 2019 privind comerțul cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante (JO L 30, 31.1.2019, p. 1).

Articolul 2

Prezenta decizie se aplică exporturilor permanente de SALW și de componente, accesorii și muniție pentru acestea, astfel cum se prevede în anexă.

Articolul 3

În sensul prezentei decizii, se aplică următoarele definiții:

1. „utilizator final” înseamnă destinatarul final și proprietarul bunurilor exportate cunoscute în momentul depunerii cererii de licență de export, în conformitate cu condițiile contractuale ale tranzacției;
2. „export” înseamnă orice scoatere a bunurilor de pe teritoriul vamal al Uniunii, inclusiv orice scoatere a bunurilor care trebuie să facă obiectul unei declarații la vamă și orice scoatere a bunurilor care au fost depozitate într-o zonă liberă în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁶⁾;
3. „exportator” înseamnă orice persoană fizică sau juridică sau orice parteneriat rezident sau stabilit în Uniune care depune o cerere de licență de export sau în numele căreia (căruia) se depune o astfel de cerere, și anume persoana sau parteneriatul care, în momentul acceptării cererii, deține contractul cu destinatarul din țara terță relevantă și are competența necesară de a decide expedierea bunurilor în afara teritoriului vamal al Uniunii. În cazul în care nu a fost încheiat un astfel de contract sau în cazul în care titularul contractului nu acționează în nume propriu, prin „exportator” se înțelege persoana, entitatea sau organismul care are competența necesară pentru a decide expedierea bunurilor în afara teritoriului vamal al Uniunii. În cazul în care dreptul de a dispune de bunuri aparține unei persoane, unei entități sau unui organism rezident sau stabilit în afara Uniunii în temeiul respectivului contract, „exportator” înseamnă partea contractantă rezidentă sau stabilită în Uniune.

Articolul 4

Autorizarea de către un stat membru a exportului de bunuri, astfel cum este menționat la articolul 2, necesită o verificare amănunțită a certificatului de utilizator final sau a documentației corespunzătoare, semnate de utilizatorul final înainte de autorizarea respectivă.

Articolul 5

(1) Statele membre solicită ca următoarele elemente esențiale privind identificarea să fie incluse în certificatul de utilizator final menționat la articolul 4:

- (a) informații privind exportatorul (inclusiv numele, adresa, denumirea comercială și, dacă este disponibil, numărul de înregistrare al societății);
- (b) informații privind utilizatorul final (inclusiv numele, adresa, denumirea comercială și, dacă este disponibil, numărul de înregistrare al societății). În cazul exportului către o societate privată care revinde bunurile pe o piață locală, societatea respectivă va fi considerată utilizatorul final în sensul prezentei decizii. Acest lucru nu împiedică statele membre să evalueze cererile de licență privind exporturi către revânzatori în mod diferit față de cererile de licență privind exporturi către utilizatorii finali;
- (c) țara de destinație finală;
- (d) descrierea bunurilor, inclusiv, dacă este disponibil, numărul contractului sau numărul de ordine;
- (e) dacă este cazul, cantitatea sau valoarea bunurilor destinate exportului;
- (f) semnătura, numele și denumirea utilizatorului final și, dacă se consideră necesar de către statul membru în cauză, numele autorității publice competente din țara de destinație finală;
- (g) după caz, certificarea de către autoritățile guvernamentale relevante, în conformitate cu practicile naționale, dar incluzând data, numele, denumirea și semnătura originală a funcționarului care acordă certificatul;
- (h) data eliberării certificatelor de utilizator final;

⁽⁶⁾ Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de stabilire a Codului vamal al Uniunii (JO L 269, 10.10.2013, p. 1).

- (i) dacă este cazul, un număr de identificare unic sau un număr de contract referitor la certificatul de utilizator final;
 - (j) indicație cu privire la utilizarea finală prevăzută a bunurilor;
 - (k) dacă este cazul, informații privind intermediarul relevant (inclusiv numele, adresa, denumirea comercială și, dacă este disponibil, numărul de înregistrare al societății).
- (2) Statele membre solicită ca următoarele angajamente esențiale asumate de utilizatorul final în ceea ce privește bunurile care fac obiectul certificatului de utilizator final menționat la articolul 4 să fie incluse în certificatul respectiv, prin semnarea acestuia de către utilizator final:
- (a) bunurile să nu fie utilizate în alte scopuri decât utilizarea declarată; și
 - (b) orice reexport al bunurilor:
 - (i) în afara țării importatoare sau orice transfer de custodie a bunurilor în țara importatoare să fie interzis; sau
 - (ii) să se limiteze la o listă de țări identificate în certificatul de utilizator final sau orice transfer al custodiei bunurilor în țara importatoare să se limiteze la o listă sau la o categorie de entități identificate în certificatul de utilizator final; sau
 - (iii) în afara țării importatoare sau orice transfer de custodie a bunurilor în țara importatoare să facă în mod obligatoriu obiectul aprobării scrise prealabile din partea autorităților statului membru exportator. Un stat membru poate decide să transfere competența de a acorda o astfel de aprobare autorităților competente din țara importatoare.

Articolul 6

Statele membre pot solicita ca următoarele elemente opționale să fie incluse în certificatul de utilizator final menționat la articolul 4:

- (a) un angajament al utilizatorului final de a notifica statului membru exportator pierderea sau furtul bunurilor care fac obiectul certificatului de utilizator final;
- (b) un angajament al utilizatorului final de a confirma primirea bunurilor care fac obiectul certificatului de utilizator final, inclusiv cantitatea exactă a acestora;
- (c) un angajament al utilizatorului final de a permite reprezentanților statului membru exportator să verifice la fața locului bunurile exportate, după expediere, inclusiv detaliile modalităților de efectuare a vizitelor de verificare;
- (d) garanții din partea utilizatorului final care să demonstreze capacitatea acestuia de a gestiona armele și munițiile în condiții de siguranță și securitate, inclusiv capacitatea sa de a gestiona în condiții de siguranță și securitate stocurile în care vor fi depozitate bunurile;
- (e) un angajament al utilizatorului final privind dezafectarea echipamentelor militare redundante, inclusiv:
 - (i) un angajament „noul în locul vechiului” de a distruge bunurile vechi care vor fi înlocuite cu bunurile importate; și/sau
 - (ii) un angajament „distrugere după dezafectare” de a distruge, după dezafectare, bunurile importate.

Articolul 7

Statele membre păstrează evidențe ale certificatelor de utilizator final menționate la articolul 4 eliberate în conformitate cu legislația și practicile naționale.

Articolul 8

Atunci când se consideră necesar, statele membre verifică autenticitatea semnăturii de pe certificatul de utilizator final și, dacă este relevant, capacitatea semnatarului de a-și asuma angajamente în numele utilizatorului final. În cazul în care există îndoieli cu privire la autenticitatea certificatului de utilizator final, statele membre îl pot verifica prin orice mijloace, în conformitate cu practicile naționale. În cazul în care autenticitatea certificatului de utilizator final nu poate fi verificată, statul membru nu acordă licența.

Articolul 9

În cazul în care un stat membru constată că un certificat de utilizator final este afectat de o fraudă, o falsificare sau o încălcare a regimului acestuia, statul membru respectiv comunică aceste informații celorlalte state membre prin intermediul sistemului online al COARM, ținând seama de considerentele naționale relevante.

Articolul 10

Statele membre partajează modele ale formatelor lor de certificat de utilizator final, dacă sunt disponibile, cu celelalte state membre prin intermediul sistemului online al COARM.

Articolul 11

Prezenta decizie intră în vigoare la 31 decembrie 2021.

Adoptată la Bruxelles, 15 ianuarie 2021.

Pentru Consiliu
Președintele
A. P. ZACARIAS

ANEXĂ

Prezenta decizie se aplică următoarelor categorii de echipamente militare, în măsura în care aceste categorii sunt incluse în categoriile ML1, ML2, ML3 și ML4 din Lista comună a Uniunii Europene cuprinzând produsele militare.

Următoarele categorii nu aduc atingere niciunei viitoare definiții convenite la nivel internațional a armelor de calibru mic și armamentului ușor (SALW), pot face obiectul unor clarificări suplimentare și pot fi revizuite prin prisma oricărei definiții viitoare a SALW convenite la nivel internațional.

Categorii de echipamente militare cărora li se aplică prezenta decizie:

(a) arme de calibru mic:

- puști de asalt;
- puști și carabine semiautomate special concepute pentru uz militar;
- revolvere și pistoale semiautomate special concepute pentru uz militar;
- mitraliere ușoare;
- puști mitralieră, inclusiv pistoale mitralieră;

(b) armament ușor:

- mitraliere grele;
- tunuri, obuziere și mortiere cu calibru mai mic de 100 mm;
- lansatoare de grenade;
- tunuri fără recul;
- rachete lansate de la umăr purtate de o persoană sau de un echipaj și alte sisteme antitanc și de apărare aeriană care lansează proiectile, inclusiv MANPAD;

(c) componente special concepute pentru echipamente menționate la literele (a) și (b);

(d) accesorii (cum ar fi binoclu pentru vedere nocturnă, amortizoare de zgomot etc.) special concepute pentru echipamentele menționate la literele (a) și (b);

(e) muniția concepută pentru a fi trasă cu echipamentele menționate la literele (a) și (b).
